ଆମ ଜାତୀୟ ସଂକେତ

■ ତୁମ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ପାଳିତ ହେଉଥିବା ଜାତୀୟ ଦିବସର ନାମ ଓ ସେହି ଦିବସ କେବେ ପାଳନ କରାଯାଏ ତଳେ ଲେଖ ।

ଜାତୀୟ ଦିବସର ନାମ	ବିବସଟି ପାଳିତ ହେଉଥିବା	
	ମାସ	ତାରିଖ
		2
.		
-		-

ତୂମେ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଅଗଷ ୧ ୫କୁ ସ୍ୱାଧୀନତା ଦିବସ ଓ ଜାନୁୟାରୀ ୨ ୬କୁ ସାଧାରଣତନ୍ତ ଦିବସରୂପେ ପାଳନ କର । ସେଦିନ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଜାତୀୟ ପତାକା ଉଭୋଳନ କରି ଶୃଙ୍ଖଳାର ସହିତ ଠିଆ ହୋଇ ଜାତୀୟ ସଙ୍ଗୀତ ଗାନ କରିଥାଅ । ତୂମେ ପାଳନ କରୁଥିବା ସେହି ସବୁ ଦିବସ ହେଉଛି ଆମର ଜାତୀୟ ଦିବସ । ତୂମେ ନିର୍ଦ୍ଧିତଭାବେ କାଗଜତିଆରି ମୁଦ୍ରା ଏବଂ ଧାତବ ମୁଦ୍ରାରେ ତିନୋଟି ସିଂହଙ୍କର ଛବି ଦେଖିଥିବ । ତାହା ହେଉଛି ଆମର ଜାତୀୟ ସଂକେତ ।

ତୂମେ ଜାଣ ଯେ ଆମ ଦେଶ ହେଉଛି ଏକ ସ୍ୱାଧୀନ ଦେଶ । ପୃଥିବୀର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ୱାଧୀନ ଦେଶର ଜାତୀୟ ପତାଳା, ଜାତୀୟ ସଙ୍ଗୀତ ଓ ଜାତୀୟ ସଂକେତ ରହିଅଛି । ଆମ ଦେଶର ମଧ୍ୟ ଜାତୀୟ ପତାଳା, ଜାତୀୟ ସଙ୍ଗୀତ ଓ ଜାତୀୟ ସଂକେତ ରହିଅଛି । ଆମ ଜାତୀୟ ପତାଳାକୁ ତ୍ରିରଙ୍ଗା ପତାଳା କୁହାଯାଏ । 'ଳନ ଗଣମନ' ହେଉଛି ଆମର ଜାତୀୟ ସଙ୍ଗୀତ ଏବଂ 'ଅଶୋକ ଚଳ୍କ' ହେଉଛି ଆମର ଜାତୀୟ ସଂକେତ ।

ଆମ ଜାତୀୟ ପଡାକା

ଚିତ୍ରରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଆମ ଜାତୀୟ ପତାକାକୁ ଦେଖ । ଏଥିରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ତିନୋଟି ରଙ୍ଗ ରହିଛି । ଏହାର ଉପର ଭାଗର ରଙ୍ଗ ନାରଙ୍ଗୀ, ମଝି ଭାଗର ରଙ୍ଗ ଧଳା ଓ ତଳ ଭାଗର ରଙ୍ଗ ସବୁଜ । ମଝିରେ ଥିବା ଧଳା ରଙ୍ଗ ଉପରେ ଗୋଟିଏ ଚକ୍ର ଚିହ୍ନ ଅଛି । ଏହାର ରଙ୍ଗ ଗାଡ଼ ନୀଳ । ଏଥିରେ ୨ ୪ଟି ଅର ରହିଛି । ଆମ ଜାତୀୟ ପତାକାରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ତିନୋଟି ରଙ୍ଗ ଥିବାରୁ ଏହାର ନାମ ତ୍ରିରଙ୍ଗୀ । ଏହାର ଆକାର ଆୟତାକାର । ଏହାର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତର ଦେଡ଼ଗୁଣ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ପତାକାଟିର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ୧ ୫ସେ.ମି. ହେଲେ ପ୍ରସ୍ତ ୧ ୦ ସେ.ମି. ହେବ ।

ଳାତୀୟ ପତାକା ଆମକୁ କି ବାର୍ତ୍ତ। ଦିଏ, ତାହା ତଳ କୋଠରୀରୁ ଦେଖ ।

ଳାତୀୟ ପତାକାର ବିଭିନ୍ନ ଅଂଶ	ରଙ୍ଗ	ବାର୍ତ୍ତା
ଉପରଭାଗ	ନାରଙ୍ଗୀ	ବୀରତ୍, ତ୍ୟାଗ
ମଝିଭାଗ	ଧଳା	ସତ୍ୟ, ଶାନ୍ତି, ପବିତ୍ରତା
ତଳ ଭାଗ	ସବୁଳ	ସମୃଦ୍ଧି, ଶ୍ରମ, ବିଶ୍ୱାସ
ଚକ୍	ଗାଡ଼ ନୀଳ	ନ୍ୟାୟ, ଧର୍ମ, ପ୍ରଗତି

୧୯୪୭ ମସିହା ଜୁଲାଇ ୨୨ ତାରିଖରେ ଆମ ଦେଶର ଶାସନ ବିଧାୟକ ସଭା ଏହାକୁ ଜାତୀୟ ପତାକାର ମାନ୍ୟତା ଦେଇଛି । ସେହିଦିନଠାରୁ ଏହାକୁ ଜାତୀୟ ପତାକା ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି । ଏହା ଆମ

ଭିତରେ ଏକତା ଓ ସଦ୍ଭାବ ଆଣି ଦେଇଛି । ଏହା ଆମ ଦେଶର ଗୌରବ ।

ପାର୍ଶ୍ୱସ୍ଥ ଜାତୀୟ ପତାକାର ଚିତ୍ରରେ ଠିକ୍ ଭାବେ ରଙ୍ଗଦିଅ ।
 ଜାତୀୟ ପତାଢ଼ା ଉତାଇବା ବେଳେ କି ନିୟମ ମାନିବାକୁ ପଡେ, ଆସ ସେଗୁଡିକ ଜାଣିବା ।

୧. ଏହାର ନାରଙ୍ଗୀ ରଙ୍ଗ ଅଂଶ ଉପରକୁ ରହିବ ।

 ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପଡାକା ଜାତୀୟ ପଡାକାଠାରୁ ଉଚ୍ଚରେ କିୟା ଡାହାଣ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଉଡାଇବା ନାହିଁ ।

୩. କାତୀୟ ପତାକା କାତୀୟ ଦିବସ ପାଳନ ଦିନ ଉଡ଼ାଯାଇଥାଏ । ଏହି ପତାକାକୁ ଯେକୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ସମ୍ମାନ ଓ ମର୍ଯ୍ୟାଦାର ସହ ଉଡ଼ାଇ ପାରିବେ ।

- ୪. ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଭବନ, ରାଚ୍ଚ ଭବନ, ସଂସଦ ଭବନ, ବିଧାନ ସଭା, ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ସଚିବାଳୟ, ଜିଲାପାଳଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସମୟ ସରକାରୀ ଅଫିସରେ ସବୁଦିନେ ଜାତୀୟ ପତାକା ଉଡାଯାଏ ।
- ୫. ରାଷ୍ଟ୍ରପତି, ଉପରାଷ୍ଟ୍ରପତି, ରାଜ୍ୟପାଳ, ରାଷ୍ଟ୍ରଦୂତ, ପ୍ରଧାନମନ୍ତୀ, ମୁଖ୍ୟମନ୍ତୀ ଓ କ୍ୟାବିନେଟ ମନ୍ତୀଙ୍କ ଗାଡ଼ିରେ ଜାତୀୟ ପତାକା ଉଡ଼ାଯାଇଥାଏ ।
- ୬. ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟଠାରୁ ସୂର୍ଯ୍ୟାଞ୍ଜ ମଧ୍ୟରେ ଏହା ଉଡ଼ାଯାଇ ପାରିବ । ସୂର୍ଯ୍ୟାଞ୍ଜ ପୂର୍ବରୁ ଏହାକୁ ସନ୍ନାନର ସହ ଓହ୍ଲାଇ ଆଣିବାକୁ ପଡିବ ।
- ୭. ଜାତୀୟ ପତାକାକୁ ଓହ୍ଲାଇବା କିୟା ଉଡ଼ାଇବା ସମୟରେ ସମସ୍ତେ ନୀରବ ରହି ପତାକାକୁ ସମ୍ମାନ ଦେଖାଇବେ ।
- ୮. ଜାତୀୟ ପତାକାକୁ କେବେହେଲେ ତଳେ ପକାଇବା ନାହିଁ ।
- ୯. ଚିରି ଯାଇଥିବା କିୟା ଛିଣ୍ଡି ଯାଇଥିବା ଜାତୀୟ ପତାକାକୁ ଉଡ଼ାଇବା ନାହିଁ ।
- ୧ ୦ . ଜାତୀୟ ପତାକାକୁ କେବଳ ଶୋକ ଦିବସ ପାଳନ ଅବସରରେ ଅର୍ଦ୍ଧନମିତ କରି ଉଡ଼ାଯାଏ ।

ଆମ ଜାତୀୟ ସଙ୍ଗୀତ

ତୁମେ ପ୍ରତିଦିନ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଜାତୀୟ ସଂଗୀତ ଗାଇଥାଅ । ଏହାକୁ କିଏ ଲେଖିଛନ୍ତି ଜାଣ । ତାଙ୍କ ନାମ ହେଉଛି ବିଶ୍ୱକବି ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥ ଠାକୁର । ଏହାକୁ ଗାଇଲେ ଆମ ଭିତରେ ଏକତା ଓ ସଦ୍ଭାବ ଆସେ । ଜାତି, ଧର୍ମ, ବର୍ଷ ନିର୍ବିଶେଷରେ ଆମେ ସମୟେ ଭାରତୀୟ । ଏହି ଧାରଣା ଆମ ମନରେ ଦୃଢ଼ୀଭୂତ ହୁଏ । ଜାତୀୟ ସଂଗୀତ ଗାଇଲା ବେଳେ କି କି ନିୟମ ମାନିବାକୁ ପଡ଼େ, ଆସ ସେଗୁଡ଼ିକ ଜାଣିବା ।

- ସମସ୍ତେ ସିଧାଭାବରେ ସ୍ଥିର ହୋଇ ଠିଆ ହେବା ।
- ପରଷ୍କର ମଧ୍ୟରେ ଆଦୌ କଥା ହେବା ନାହିଁ ।
- ଏହାକୁ ୫ ୨ ସେକେଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରେ ଠିକ ସ୍ୱର ଓ ତାଳର ସହ ଗାଇବା ।

ଆସ, ଆମେ ସମଞ୍ଜେ ମିଳିମିଷି ଆମ ଜାତୀୟ ସଙ୍ଗୀତକୁ ଗାଇବା, ମନେ ରଖିବା ନିମନ୍ତେ ଅଭ୍ୟାସ କରିବା ।

ଜାତୀୟ ସଙ୍ଗୀତ

ଜନ-ଗଣ-ମନ-ଅଧିକାୟକ, ଜୟ ହେ ଜାରହ-ଭାଗ୍ୟ ବିଧାତ।
ପଞ୍ଜାବ-ସିନ୍ଧୁ-ଗୁଲୁରାଟ-ମରାଠାହାବିଡ଼-ଉତ୍କଳ-ବଙ୍ଗ
ଜିନ୍ଧ୍ୟ-ହିମାଚଳ-ଅମ୍ମନ-ଗଙ୍ଗୀ
ଉଚ୍ଛଳ ଜଳଧ ତରଙ୍ଗ
ତବ ଶୁଭ ଆଶିଷ ମାଗେ
ଗାହେ ତବ ଜୟ-ଗାଥା ।
ଜନ୍ମ-ଗଣ-ମଙ୍ଗଳ-ଦାୟକ, ଜୟ ହେ ଜାରତ-ଭାଗ୍ୟ-ବିଧାତ।
ଜୟ ହେ, ଜୟ ହେ, ଜୟ ହେ ହ

ଆମ ଜାତୀୟ ଚିହ୍ର

ଡାହାଣ କଡ଼ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଚିତ୍ରଟିକୁ ଦେଖ । ଏହାର ନାମ କୁହ । ଏହା ଆମର ଜାତୀୟ ଚିହ୍ନ । ସମ୍ରାଟ ଅଶୋକ ତିଆରି କରିଥିବା ଅଶୋକ ୟୟରୁ ଏହାକୁ ନିଆଯାଇଛି । ଏହି ଚିତ୍ରଟିକୁ ଉଲଭାବେ ଦେଖ ।

- ସିଂହଗୁଡ଼ିକର ପାଦ ତଳକୁ ଚକ୍ରଚିହ୍ନ ଓ ଚକ୍ରର ବାମ ପଟରେ ଗୋଟିଏ ଘୋଡା
 ଓ ଡାହାଣ ପଟରେ ଗୋଟିଏ ଷଣର ଚିତ୍ର ରହିଛି । ଘୋଡ଼ା ଶକ୍ତି ଓ ଷଣ ଦୃଢ଼ତାର ସଂକେତ ଦିଅନ୍ତି ।

ଚକ୍ରର ଠିକ୍ ତଳକୁ ହିନ୍ଦୀରେ 'ସତ୍ୟମେବ ଜୟତେ' ଲେଖା ଯାଇଛି । ଏହାର ଅର୍ଥ ସତ୍ୟର ଜୟ ହେଉ ।
 ଏହିସବୁ ଗୁଣ ଆମଦେଶର ଲୋକମାନଙ୍କ ଚରିତ୍ର ଓ ବ୍ୟବହାରରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହେବା ଉଚିତ ।
 ଏହାବ୍ୟତୀତ ଆମର ଆଉ କେତେକ ଜାତୀୟ ସଂକେତ ଅଛି । ବାଘ ହେଉଛି ଆମର ଜାତୀୟ ପଶୁ । ମୟୂର ଜାତୀୟ ପକ୍ଷୀ ଏବଂ ପଦ୍ମ ହେଉଛି ଆମର ଜାତୀୟ ଫୁଲ ।

<mark>ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା- ୧. ପିଲାଙ୍କୁ ଆମ ଦେଶର ପତାକା ସହିତ ଅନ୍ୟଦେଶର ଜାତୀୟ ପତାକାର ଛବି ଦିଅନ୍ତୁ । ସେହିସବୁ</mark> ଛବି ମଧ୍ୟରୁ ପିଲାଙ୍କୁ ଆମ ଦେଶର ଜାତୀୟ ପତାକା ଖୋଜି ବାହାର କରିବାକୁ କୁହନ୍ତୁ ।

୨ . ଦେଶପାଇଁ ଜାତୀୟ ସଂକେତର ଆବଶ୍ୟକତା ସଂପର୍କରେ ରଚନା ବା ଭାଷଣ ପତିଯୋଗିତା ପିଲାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କରାନ୍ତ ।

ଅର୍ୱାସ

			1
9.	bଳ କୋଠରୀ ପୂରଣ କର ।	« ·	
	କାତୀୟ ପତାକାର ରଙ୍ଗ	ପ୍ରତୀକ	
	ନାରଙ୍ଗୀ	ବୀରତ୍ୱ	
	ଧଳା		
	ସବୂଜ		
ฑ.	'କ' ସ୍ତୟ ସହିତ 'ଖ' ସ୍ତୟ ମିଳାଅ	11	
	'ଳ' ସ୍ତମ୍ଭ	'ଖ' ସ୍ତୟ	
	ଜାତୀୟ ପକ୍ଷୀ	ପଦ୍ମ	
	ଜାତୀୟ ଫୁଲ	ଅଶୋକ	
	ଜାତୀୟ ପଶୁ	ମୟୂର	
		ବାଘ	
٧.	ଉଭର ଲେଖ ।		
	(କ) 'ସତ୍ୟମେବ ଜୟତେ' ର ସ	ଅର୍ଥ କ'ଣ ?	
	(ଖ) ଜାତୀୟ ସଂଗୀତ କେତେ ସ	ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଗାନ କରାଯାଏ ?	
	(ଗ) ଅଶୋକ ଚକ୍ର ଆମକୁ କେଉ	ଉଁ ବାର୍ତ୍ତା ଦିଏ ୧	
	(ଘ) କିଏ ଜାତୀୟ ସଙ୍ଗୀତ ରଚ	ନ୍ନା କରିଥିଲେ ?	

8.		ିଏ ବା ଦୁଇଟି ବାକ୍ୟରେ ଉତ୍ତର ଦିଅ । କେଉଁମାନଙ୍କ ଗାଡ଼ିରେ ଜାତୀୟ ପତାକା ଲାଗିଥାଏ ?
	(영)	ଜାତୀୟ ସଂଗୀତ ଗାଇବା ସମୟରେ ଆମ ମନରେ କି ଭାବ ଆସେ ?
	(ଗ)	କେଉଁ ସମୟରେ ଜାତୀୟ ପତାକାକୁ ଅର୍ଦ୍ଧନମିତ କରି ଉଡାଯାଏ ?

<mark>ତୁମ ପାଇଁ କାମ −</mark> ■ ପୁରୁଣା ଡାକଟିକେଟ, ଲଫାପା, ଅଚଳନ୍ତି ମୁଦ୍ରା ସଂଗ୍ରହ କର । ଅଲଗା ଅଲଗା ଖାଡାରେ ସେଗୁଡିକ ଅଠାଦେଇ ଲଗାଅ । ଖାତାଗୁଡ଼ିକ ଭଲଭାବେ ସାଇତି ରଖ ।